

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Burduh Mihail XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.05.2020 - 12.06.2020;

Instanță de apel: 08.07.2020 - 01.12.2020;

Instanță de recurs: 29.01.2021 - 21.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 12 iunie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Burduh Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

La fel, a fost dispus încasarea de la Burduh Mihail în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 20 726 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, la 23 ianuarie 2020, la aproximativ ora 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în locuința cet. Vladimir Gabuja, situată în satul XXXXX, acționând intenționat, din motiv de ură, cu scopul lipsirii de viață a lui Palii Dorin, i-a aplicat ultimului două lovituri cu pumnii în regiunea capului, de la care acesta a căzut la podea, apoi, manifestând o deosebită cruzime, l-a lovit de mai multe ori cu picioarele încălțate în bocanci peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.XXXXX din 04 februarie 2020 vătămări corporale GRAVE, periculoase pentru viață, sub formă de traumă craniu-cerebrală închisă gravă, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidale pe emisfera dreaptă, traumă închisă a hemitoracelui cu fracturi de coaste pe dreapta, pe 2 linii anatomice cu lezarea pleurei parietale, hemotorax pe dreapta -

1100 ml sânge, fractură orizontală de stern la nivelul spațiului intercostal 3, hemoragii în mușchii intercostali în regiunea fracturilor de coaste și de stern, edem cerebral și pulmonar, echimoze în jurul ambilor ochi, pe frunte bilateral, ambii obraji, pe mucoasa ambelor buze de culoare violete-închise, pe hemitorace pe dreapta, de la 4-10 cm în diametru, hematom pe partea dreaptă a obrazului până la gât, regiunea temporală de diferită intensitate, mai evidențiată pe centru pe un sector de 20-25,0 cm în diametru, plăgi conteze până la aponevroză pe mucoasa ambelor buze, pe sprânceana dreaptă, pe frunte pe dreapta de la 0,9 cm la 1,2 cm lungime cu marginile necorecte, acoperite cu sânge încheșat; excoriații pergamentoase pe regiunea temporală dreaptă, pe obrazul drept, pe frunte pe dreapta de la 1,0 cm până la 3,5 diametru, în urma căruia Paliu Dorin în scurt timp a decedat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut *în drept*, că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

3. Avocatul Rusu Victor în numele inculpatului a contestat cu apel sentința și a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care lui Burduh Mihail să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, pedeapsa aplicată este disproporțional de mare cu fapta săvârșită, asemenea la stabilirea pedepsei nu s-a luat în considerație motivul infracțiunii, precum personalitatea victimei, comportamentul ultimei în raport cu inculpatul precum și un șir de circumstanțe atenuante. Ori inculpatul a săvârșit prezenta infracțiune împotriva unei persoane care îi amenința familia, inclusiv și fiicele minor, asemenea victima îl atrăgea pe fiul minor al inculpatului la activitate criminală.

A considerat avocatul că, prima instanță nu a luat în considerație faptul că condamnatul s-a predat benevol poliției, imediat ce a aflat că a săvârșit infracțiunea din speță, nu a încercat să se eschiveze de la urmărirea penală, nu a distrus probele și imediat a început să colaboreze activ cu urmărirea penală. Nu s-au luat în considerație faptul că inculpatul are la întreținere 4 copii minori, din care unul este invalid, asemenea părinții bătrâni sunt în grija ultimului.

De asemenea a susținut apărătorul faptul omiterii de către prima instanță că pedeapsa în sensul art.61 Cod penal, în primul rând este un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, respectiv a considerat că aplicare unei pedepse minimale de 10 ani de închisoare, ar fi fost o pedeapsă suficientă pentru reeducare, corectare și care ar permite reintegrarea în societate a lui Burduh Mihail, după ispășirea pedepsei.

Totodată, a menționat că cheltuielile de judecată sunt exagerate. Acțiunile care au contribuit la acumularea cheltuielilor, au fost efectuate fără o necesitate procedurală. Având în vedere colaborarea activă a condamnatului cu urmărirea penală, recunoașterea imediată a vinovăției a considerat că efectuarea setului de expertize din speță a fost inutil, respectiv achitarea acestora nu poate fi pus în sarcina inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

A fost admisă plângerea inculpatului privind încălcarea drepturilor la condițiile de detenție depusă în baza art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, împotriva administrației penitenciarului, pentru perioada 27.01.2020 – 12.06.2020, fiind redus termenul de pedeapsă cu 268 zile.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, vinovăția lui Burduh Mihail a fost dovedită integral, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate conform prevederilor art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că, pedeapsa penală aplicată lui Burduh Mihail în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal este una legală, întemeiată și motivată.

În acest context, instanța de apel a considerat că, prima instanță i-a aplicat inculpatului Burduh Mihail o pedeapsă prevăzută de lege, proporțională faptei infracționale, ținând seama de personalitatea inculpatului și consecințele infracțiunii, cu respectarea normelor ce prevăd individualizarea pedepsei.

În privința lui Burduh Mihail corect a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea reală pe un termen de unsprezece ani, izolarea ultimului de societate fiind necesară în raport cu acțiunile comise, pericolul social al faptei și personalitatea inculpatului.

De asemenea, just s-a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea lui Burduh Mihail, precum și atingerea celorlalte scopuri ale pedepsei, v-a fi posibilă prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, fiind respectate prevederile art.art.2, 7, 61 alin.(2), 75, 76, 78 Cod penal.

La fel, instanța de apel a menționat că, pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă și legală, ținându-se cont de gravitatea și motivul infracțiunii săvârșite, fiind atribuită la categoria celor excepțional de grave din capitolul infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei, personalitatea celui vinovat - anterior judecat, circumstanțele atenuante și prezența circumstanțelor agravante.

Instanța de apel a considerat că, argumentele avocatului menționate în apel sunt declarative și nu sunt în stare să ducă la desființarea sentinței.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală sub aspectul categoriei și termenului, precum și al executării, care v-a atinge scopul de restabilire a echității sociale și corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea celui vinovat, cât și a altor persoane.

4.2. Referitor la cheltuielile judiciare, cu trimitere la prevederile art.art.227 alin.(1), alin.(2) pct.5) și 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a notat că, Burduh Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal și a fost condamnat, urmând a fi încasate de la acesta cheltuielile judiciare ce țin de efectuarea expertizelor judiciare.

În acest context, instanța de apel a statuat că inculpatul Burduh Mihail este apt de muncă, poate munci și obține venit, faptul încasării cheltuielilor de judecată nu poate influența substanțial asupra situației materiale.

5. Avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului, în temeiul pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care lui Burduh Mihail să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani.

În motivarea cerințelor sale a făcut trimitere la prevederile art.75 Cod penal și a menționat că, instanța de apel nu a luat în considerație motivul infracțiunii, personalitatea victimei, comportamentului ultimului în raport cu inculpatul precum și un șir de circumstanțe atenuante. Inculpatul a săvârșit infracțiunea împotriva unei persoane care i-a amenințat familia, inclusiv și fiicele minore, victima îl atrăgea pe fiul minor al inculpatului la activitatea criminală. Nu s-a luat în considerație că inculpatul s-a predat benevol la poliție, nu a încercat să se eschiveze de la urmărirea penală, nu a distrus probele și mediat a început să colaboreze activ cu urmărirea penală. Nu s-a luat în considerație că inculpatul are la întreținere 4 copii minori, din care unul este invalid, de asemenea părinții bătrâni sunt în grija ultimului.

Totodată, consideră că cheltuielile de judecată sunt exagerate. Acțiunile care au contribuit la acumularea cheltuielilor, au fost efectuate fără o necesitate procedurală. Având în vedere colaborarea activă a inculpatului cu organul de urmărire penală, recunoașterea imediată a vinovăției, consideră că efectuarea setului de expertize a fost inutil și respectiv, achitarea acestora nu poate fi pusă în sarcina inculpatului.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către apărător menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal reține că, din conținutul recursului rezultă că apărarea invocă temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, totodată ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, precum și de faptul că a recunoscut vina, se căiește de cele comise, anterior a fost în conflict cu legea penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că, instanța de apel la emiterea deciziei, a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal apreciază drept întemeiate argumentele instanței de apel privind alegațiile invocate de partea apărării cu referire la gradul de severitate a pedepsei aplicată - este prea aspră, având în vedere că, la caz au fost stabilite circumstanțe atât agravante cât și atenuante de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa inculpatului fiind aplicată în limitele sancțiunii articolului incriminat, cu respectarea normelor procedurale referitor la reducerea pedepsei.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

Instanța de recurs nu poate reține argumentul avocatului precum că cheltuielile de judecată sunt exagerate, iar acțiunile care au contribuit la acumularea cheltuielilor, au fost efectuate fără o necesitate procedurală. Având în vedere colaborarea activă a inculpatului cu organul de urmărire penală, recunoașterea imediată a vinovăției și consideră că efectuarea setului de expertiză a fost inutil, respectiv achitarea acestora nu poate fi pusă în sarcina inculpatului. Or, instanța de judecată a stabilit că inculpatul este apt de muncă și poate munci și obține venit, faptul încasării cheltuielilor judiciare nu poate influența substanțial asupra situației materiale.

Mai mult, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanțele de fond s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din hotărâri, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și-o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO (cauza Albert vs. România din 16.02.2010, Van de Hurk vs Olanda din 19 aprilie 1994).

În consecință, Colegiul penal conchide că, argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei, nu sunt incidente prezentei cauze, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabil și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Burduh Mihail XXXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 mai 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda